

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 27. svibnja 2021.
(OR. en)

9091/21

JAI 628
COPEN 244
FREMP 146

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Vijeće
Predmet:	Ključni elementi za državna odvjetništva, među ostalim u pogledu pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument predsjedništva o navedenoj temi s obzirom na raspravu ministara i ministrica pravosuđa na sastanku Vijeća za PUP održanom 7. i 8. lipnja 2021.

Ključni elementi za državna odvjetništva, među ostalim u pogledu pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

Uvod

Državna odvjetništva imaju ključnu ulogu u zaštiti načelâ vladavine prava, ne samo u nacionalnom kontekstu nego i u sve većoj mjeri na razini EU-a.

Međunarodna zajednica prepoznala je važnost funkcije državnih odvjetnika, primjerice u Smjernicama UN-a o ulozi tužitelja iz 1990. i Preporuci Vijeća Europe iz 2000. o ulozi državnog odvjetništva u kaznenopravnom sustavu.

Stoga se čini korisnim dodatno istražiti tu temu u okviru Vijeća u sklopu dijaloga o temama u vezi s vladavinom prava koje su specifične za pravosuđe.

Važnost koju državna odvjetništva koja dobro funkcioniraju imaju za EU

Državna odvjetništva posebno su važna za pravilno funkcioniranje kaznenopravnog sustava te za učinkovit kazneni progon i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima među državama članicama. Državna odvjetništva neophodna su za učinkovitu provedbu kaznenog prava Europske unije. Borba protiv kriminala, među ostalim prekograničnog i organiziranog kriminala, gospodarskog i financijskog kriminala, kao što su pranje novca i korupcija, zasniva se na dobrom funkcioniranju nacionalnih državnih odvjetništava.

Sud Europske unije razvija važnu sudsku praksu u pogledu državnih odvjetništava, posebno u kontekstu pravosudne suradnje među državama članicama u kaznenim stvarima na temelju europskog uhidbenog naloga, prvog pravnog instrumenta kojim se izražava načelo uzajamnog priznavanja sudskih odluka. Prema mišljenju Suda državni odvjetnik mora biti neovisan o izvršnoj vlasti kako bi ga se smatralo pravosudnim tijelom nadležnim za izdavanje i izvršenje europskog uhidbenog naloga. Osim toga, državni odvjetnik svoju odgovornost mora izvršavati u okviru postupka koji je u skladu sa zahtjevima učinkovite sudske zaštite.

Nadalje, tijela Vijeća Europe uspostavila su relevantne europske standarde o ulozi državnog odvjetništva u kaznenopravnom sustavu, kao i o njegovoj neovisnosti i odgovornosti. U tom je pogledu relevantna i sudska praksa Europskog suda za ljudska prava.

Izazovi za državna odvjetništva koje dobro funkcioniraju

Organizacija nacionalnih državnih odvjetništava razlikuje se diljem EU-a. Iako u EU-u ne postoji jedinstven model za institucionalnu strukturu državnog odvjetništva ili za imenovanje, razrješenje ili stegovne postupke za državne odvjetnike na različitim razinama, potrebne su institucionalne zaštitne mjere kako bi se osiguralo da tužitelji mogu izvršavati svoje profesionalne dužnosti i odgovornosti pod odgovarajućim pravnim i organizacijskim uvjetima te bez vanjskog uplitanja.

U Izvješću Komisije o vladavini prava za 2020. navodi se sve veća tendencija prelaska na neovisnija državna odvjetništva. Osim toga, Europska komisija za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija) u svojem je popisu kriterija za vladavinu prava naglasila da se „mora osigurati dostatna razina autonomije kako bi se tijela državnog odvjetništva zaštitila od neprimjerenog političkog utjecaja”.

Pandemija bolesti COVID-19 istaknula je izazove za državna odvjetništva i naglasila važnost digitaliziranog pravosuđa. Dosad nezabilježena situacija dodatno je pojačala potrebu za uspostavom primjerenih alata i infrastrukture kojima se omogućuje komunikacija na daljinu i siguran pristup radnom mjestu na daljinu za državna odvjetništva. Odgovarajuća infrastruktura i oprema potrebne su i za sigurnu elektroničku komunikaciju među sudovima, državnim odvjetništvima te pravnim stručnjacima i institucijama. Informacijska i komunikacijska tehnologija ima važnu ulogu u podupiranju rada pravosudnih tijela i može znatno doprinijeti kvaliteti pravosudnih sustava.

Naposljetku, učinkoviti pravosudni sustavi, uključujući državna odvjetništva, oslanjaju se na odgovarajuće ljudske i financijske resurse. U nizu država članica pravosudni sustav suočen je s ograničenim resursima. Gospodarski i socijalni učinci krize uzrokovane bolešću COVID-19 ukazali su na potrebu za jačanjem otpornosti pravosuđa, posebno zbog toga jer se može očekivati povećanje broja predmeta.

Pitanja za ministre i ministrice

U zajedničkom je interesu ministara i ministrica pravosuđa da se u okviru Vijeća angažiraju u pogledu ovog pitanja i počnu razmatrati moguće načine za rješavanje postojećih i budućih izazova. Razmjena mišljenja o državnim odvjetništvima mogla bi biti početak daljnjih i usmjerenijih rasprava. Predstojeći Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2021. i Izvješće o vladavini prava za 2021. mogli bi poslužiti kao osnova za konkretnije rasprave te vrste.

U kontekstu dijaloga o temama u vezi s vladavinom prava koje su specifične za pravosuđe ministri i ministrice pravosuđa pozivaju se na razmjenu mišljenja o sljedećim pitanjima:

- *Koji su po vašem mišljenju ključni izazovi za državno odvjetništvo koje dobro funkcionira?*
- *Kako bi se ministri i ministrice pravosuđa u Vijeću za PUP mogli dodatno uključiti u konkretniju raspravu o ovoj temi?*